

ГОДИШНИ ОПОВЕСТЯВАНИЯ ЗА 2009г. НА НЕКОНСОЛИДИРАНА ОСНОВА

**ВЪВ ВРЪЗКА С ИЗИСКВАНИЯТА НА
НАРЕДБА №8 НА БНБ
ЗА КАПИТАЛОВАТА АДЕКВАТНОСТ НА КРЕДИТНИТЕ
ИНСТИТУЦИИ /ЧЛЕН 335 ОТ НАРЕДБА 8 НА БНБ/**

СЪДЪРЖАНИЕ:

- I. Обхват и методи на консолидация**
- II. Политики и правила за управление на рисковете**
- III. Структура и елементи на капиталовата база**
- IV. Капиталови изисквания**
- V. Екзпозиция към кредитен риск от контрагента**
- VI. Екзпозиция към кредитен риск и риск от разсейване**
- VII. Информация за признати АВКО и АЕЗ при прилагане на стандартизиран подход за кредитен риск**
- VIII. Вътрешни модели за пазарен риск**
- IX. Експозиция към операционен риск**
- X. Капиталови инструменти в банковия портфейл**
- XI. Лихвен риск в банковия портфейл**
- XII. Секюритизация**
- XIII. Вътрешнорейтингов подход**
- XIV. Техники за редуциране на кредитен риск**

I. Обхват и методи на консолидация

Юробанк И Еф Джи България АД се отчита на неконсолидирана основа.

II. Политики и правила за управление на рисковете

Юробанк И Еф Джи България АД е изложена на следните видове риск, които са в резултат от нейната дейност с финансови инструменти:

- ✓ Пазарен риск
- ✓ Ликвиден риск
- ✓ Операционен риск
- ✓ Кредитен риск

Различните видове риск са управлявани и контролирани от специализирани звена в Банката, съгласно вътрешно-груповите стандарти за управление на риска и действащото законодателство в Република България. По този начин всички аспекти на риска са адекватно покрити, наблюдавани и контролирани.

Ръководителят на управление “Риск” на Банката се отчита директно на Ръководителя на управление “Риск” на компанията майка и Главния изпълнителен директор на Банката.

Съветът на директорите е делегирал на Риск Комитета функциите по одобряване на всички стратегически решения за управление на риска. Риск Комитетът е отговорен за контрола на количествените и качествени аспекти по управление на кредитен, пазарен, ликвиден и оперативен риск. В допълнение звено Вътрешен одит извършва независим преглед на управлението на риска и контрола му.

Кредитен риск

Кредитният риск е най-значимия риск, на който е изложена Банката. Кредитният процес в Юробанк И Еф Джи България АД е базиран на разделение на отговорностите между бизнес процеса и функциите по управление на кредитния риск, като се осъществява и предварителна селекция с цел да се идентифицират неблагоприятни показатели на кредитен риск, като част от стремежа за устойчив ръст. Функцията по управление на кредитния риск концентрира своята оценка върху въпроса дали съществуващия кредитен риск може да донесе загуби за Банката.

Основните компетентни органи, свързани с управлението и контрола на кредитния риск, са следните:

- ✓ Риск комитет – отговаря за стратегически решения и управление на риска на ниво държава;

- ✓ Кредитен комитет на ниво държава и регионален кредитен комитет – отговарят за решения свързани с процеса по одобрение на кредитите;
- ✓ Кредитен комитет – отговаря за управление на процеса по провизиране и за решения, свързани с управлението на влошените кредитни експозиции;
- ✓ Комитет по кредити и продукти – отговаря за одобрение на рисковите параметри по продуктите.

Кредитната дейност на Банката е подчинена на правила и процедури, базирани на ръководствата на И Еф Джи Групата, и осигуряващи надлежно покриване, наблюдение и контрол на всички аспекти на кредитния риск.

Пазарен риск

Банката е изложена на пазарен риск, който представлява риска справедливата стойност на бъдещите парични потоци на даден финансов инструмент да варира поради промени в пазарните цени или проценти. Пазарният риск произтича от открити позиции в лихвени, валутни или капиталови продукти, които са изложени на общи и специфични пазарни движения и промени във волатилността на пазара, например при лихвените проценти, кредитните спредове, обменните курсове на чуждите валути и цените на капиталови инструменти.

Основните фактори, които генерират пазарен риск (видове пазарни рискове), са: лихвен риск, валутен риск и риск от промяна на цените на капиталови инструменти.

В рамките на всеки един от тези основни видове пазарни рискове има набор от специфични източници на риск (рискови фактори), към които Банката може да бъде изложена във всеки един момент от време. Те са допълнително посочени и дефинирани в „Политиката за управление на пазарния риск“ на Банката и „Правилата и насоките за пазарен риск“ на Групата.

Основните насоки по отношение на контрола и наблюдението на пазарния риск са дефинирани в „Политиката за управление на пазарния риск“ на Банката, разработена в съответствие с „Правилата и насоките за пазарен риск“ на Групата. Основните цели на Политиката са:

- Да създаде основната рамка и да постави минималните стандарти за контрол и управление на пазарния риск в Банката;
- Да осигури съответствие с местните правила;
- Да бъде в съответствие с правилата и насоките на И Еф Джи Групата;
- Да осигури съответствие с изискванията на местни и чуждестранни регулатори;
- Да установи рамка, която евентуално да позволи на Банката да придобие конкурентно преимущество чрез рисково-базирано вземане на решения.

“Политиката за управление на пазарния риск” се допълва от процедури за пазарния риск, които излагат в детайли стандартите и изискванията,

необходими за прилагането на Политиката. Политиката и процедурите се отнасят до контрола на пазарните рискове, произтичащи от всички активи, пасиви и задбалансови позиции на Банката, като по този начин покриват както дейностите на отдел „Ликвидност и капиталови пазари“, така и всички останали, които носят експозиция към пазарен риск.

„Политиката за управление на пазарния риск“ е одобрена и приета от Борда на Директорите на Юробанк И Еф Джи България АД и се поддържа и обновява от отдел „Пазарен риск“. Отдел „Пазарен риск“ преразглежда политиката поне веднъж годишно и предлага евентуални промени в нея за одобрение от Борда. Политиката е в пълно съответствие с правилата и насоките на Групата по отношение на наблюдението, контрола и управлението пазарния риск.

Въведената от Банката рамка за контрол и управление на пазарния риск има за цел да:

- Защишава Банката от непредвидени пазарни загуби и да допринася за стабилност на доходите посредством независимо идентифициране, оценка и разбиране на пазарните рискове, които са неразделна част от бизнеса;
- Помогне за уеднаквяването на организационната структура на Банката и процесите на управление с най-добрите международни банкови практики и да постави минималните стандарти за контрол на пазарните рискове;
- Създаде прозрачна, обективна и последователна информация относно пазарните рискове като база за вземането на разумни решения;
- Установи структура, която да позволи на Банката да свърже бизнес стратегията и операциите с целите на контрола и наблюдението върху рисковете.

Ликвиден риск

Ликвидният риск е рискът, при който Банката не може да посрещне плащания, свързани с нейните финансови задължения, когато те са дължими, както и да поднови ресурси, когато те бъдат изтеглени. Последствието може да бъде невъзможността за посрещане на задължения за плащане на депозантите или да изпълни ангажименти за предоставяне на кредити; за финансовите активи рискът е даден инструмент да не може да бъде продаден или разменен за пълната си пазарна цена.

Банката създава и въвежда „Политика за управление на ликвидността“, съставена в съответствие с правилата и насоките на Групата по отношение на ликвидния риск, с цел да осигури следното:

- Наличието и спазването на необходимите политики и процедури по отношение на ликвидността;
- Наличието на достатъчни като обем и качество ликвидни активи и поддържането на адекватна ликвидност, така че да е сигурно, че Банката провежда бизнеса си предпазливо и разумно и е в състояние да посрещне задълженията си когато те възникнат;

- Поддържането на висококачествени ликвидни активи за да бъде Банката в състояние успешно да посрещне евентуална ликвидна криза;
- Финансирането на разумен дял от средносрочните активи чрез средносрочни задължения;
- Редовното наблюдение и контрол върху капацитета и състоянието на паричния пазар; стабилността и диверсификацията на депозитната база; общия ликвиден статус на Банката и външната пазарна среда;
- Контрол на ликвидната позиция на ежедневна база и непрекъснато в рамките на дилинговите операции;
- Изготвянето и анализирането на стрес тестове и сценарии за оценка на адекватността на ликвидността на Банката за посрещане на кризисни ситуации;
- Спазването на регулаторните изисквания.

Отговорността за управлението на ликвидността е делегирана от Борда на Директорите на Комитета за управление на активите и пасивите. Комитетът за управление на активите и пасивите е основният орган, натоварен с отговорността да съветва Борда по отношение на стратегическото управление на активите и пасивите, с цел управление на ликвидните рискове за Банката.

Комитетът за управление на активите и пасивите управлява:

- Активите и пасивите на Банката, за да осигури редовното и навременно посрещане на текущи и бъдещи задължения;
- Входящите и изходящите потоци на Банката (източници и изразходване на ликвидност) и съотношенията между активите и пасивите;
- Определените ликвидни съотношения, установени от компанията-майка; и
- Ликвидните съотношения, препоръчани или изисквани от регулаторните органи.

Оперативното управление на активите и пасивите на Банката и изпълнението на решенията на Комитета за управление на активите и пасивите по отношение на ликвидността се осъществява от ръководителя на отдел „Ликвидност и капиталови пазари”.

Целевите ликвидни съотношения се определят от Борда на Директорите на Банката и са съгласувани с Риск мениджмънта на Групата. Независим контрол по отношение на ликвидния риск с двойна отчетност към ръководството на Банката и към ръководството на групово ниво се осъществява от отдел „Пазарен риск”. Отдел „Пазарен риск” наблюдава и докладва ликвидните съотношения на Банката спрямо одобрените целеви съотношения, като съответните ръководни органи биват своевременно уведомявани за всяко тяхно надвишение.

Банката също така подготвя план за действие в случай на ликвидна криза в съответствие с изискванията на Закона за кредитните институции и Наредба №11 на БНБ за управлението и надзора върху ликвидността на банките. Той маркира факторите, които влияят върху ликвидността на Банката, определя функциите на всички мениджъри и членове на персонала, част от процеса по привличане/усвояване на ликвидност и поредността от действия, които да осигурят ликвидността на Банката в кризисни ситуации.

Операционен риск

Операционен риск е рискът от загуба в резултат на неадекватни или недобре функциониращи вътрешни процеси, хора или системи, както и на външни събития и включва правен риск.

Операционният риск не се ограничава само до риска от финансова загуба, но също така обхваща всички положителни и отрицателни въздействия върху целите на Юробанк И Еф Джи (напр. намаляване на приходите, репутационен ефект, бизнес ефективност).

По дефиниция правният риск се включва в операционния риск и се определя като:

- ✓ Риск от загуба поради неправомерни действия на Банката, нейните служители или агенти;
- ✓ Несигурност по отношение на изискванията и действието на самия закон;
- ✓ Относителна неефективност на правната система в страната (особено в случаи на международна дейност или дъщерни дружества, които работят при различно законодателство).

Юробанк И Еф Джи България АД прилага следните правила и процедури по отношение на операционния риск:

- Рамка на операционния риск в Юробанк И Еф Джи, одобрена от Риск комитета на Юробанк И Еф Джи - описва цялостната среда на операционния риск на И Еф Джи Юробанк Ергасиас и дъщерните дружества. Документът съдържа основните принципи на операционния риск, които са или ще бъдат прилагани;
- Мандат, компетенции и правомощия на отдел Оперативен риск на Юробанк И Еф Джи България АД одобрени от Риск комитета на Банката – описва подробно отговорностите и задълженията на отдел Оперативен риск на Юробанк И Еф Джи България;
- Процедура за събиране и докладване на данни за оперативни събития, одобрена от Изпълнителния комитет на Юробанк И Еф Джи България – описва минималните изисквания за събиране и отчитане на оперативни събития в Банката;
- Правила за провизиране на кредитни сделки от портфейла с експозиции на дребно, които са докладвани като измама (одобрени от Риск комитета на Юробанк И Еф Джи България АД) – описва изискванията, които се прилагат при определянето и отчитането на провизиите по кредитни сделки от портфейла с експозиции на дребно, които са докладвани като оперативни събития.

III. Структура и елементи на капиталовата база

Целите на Банката при управление на капитала, което е по-широка концепция от „капитала“ в баланса, са следните:

- Да се придържа към изискванията, наложени от регулаторните органи на банковия пазар, където Банката извършва дейност;
- Да гарантира способността на Банката да продължи да работи като действащо предприятие, така че да осигурява възвращаемост за акционерите и печалба на вложителите и
- Да поддържа добра капиталова база с цел подпомагане развитието на дейността.

Капиталовата адекватност и използването на регулаторния капитал ежесечно се контролират от Ръководството на Банката чрез техники и указания, разработени от Базел Комитета и Европейските директиви, и въведени от Българска Народна Банка (надзорен орган) с надзорни цели. Капиталовата адекватност на Банката се отчита на тримесечие в БНБ съгласно заложените в нормативната уредба изисквания.

Структурата на капитала на Юробанк И Еф Джи България АД е представена в приложената таблица:

	хил. лв.	
Структура на капитала	31/12/2009	31/12/2008
Капитал от първи ред		
Основен капитал	452,753	246,178
Резерви	275,067	183,565
Одитирана текуща печалба	-	42,092
Преоценъчен резерв - ЦК в инвестиционен портфейл, за продажба	(11,115)	(56,048)
Намаление:		
Нематериални активи	(18,270)	(14,668)
50% от специфични провизии съгласно Наредба 9	(78,905)	(42,705)
50% от внесенят капитал на неконсолидираните задължения	-	(125)
Общо Капитал от първи ред	619,530	358,289
Капитал от втори ред		
Дългосрочни заемни средства	71,940	290,258
Преоценъчен резерв на имотите собственост на Банката	2,376	3,310
Намаление:		
50% от специфични провизии съгласно Наредба 9	(74,316)	(42,705)
50% от внесенят капитал на неконсолидираните задължения	-	(125)
Общо капитал от втори ред	-	250,738
Общо капитал (размер на капиталовата база)	619,530	609,027

Допълнителна информация за отделните позиции от капиталовата база може да се намери в годишния отчет на Банката.

IV. Капиталови изисквания

Юробанк И Еф Джи България АД прилага стандартизиран подход за кредитен и пазарен риск, и подход на базисния индикатор за операционен риск.

За целите на Наредба №8 Банката прилага разширен подход за финансовите обезпечения.

Общо описание на подхода на банката за определяне на капиталовата адекватност

Банката прави оценка на капиталовата адекватност на месечна основа и включва:

- ✓ Анализ на размера, вида и разпределението на необходимия капитал, който покрива всички видове рискове, на които банката е изложена;
- ✓ Оценка на възможните бъдещи рискове за Банката.

Подходът на банката за определяне на капиталовата адекватност на капитала включва разглеждане и оценка на всяка една рискова експозиция поотделно.

Капиталови изисквания по класове експозиции

	хил. лв.
Кредитен риск	
Централни правителства и централни банки	5,647
Регионални или местни органи на властта	560
Институции	1,348
Предприятия	40,969
Експозиции на дребно	88,426
Експозиции, обезпечени с недвижимо имущество	163,576
Просрочени експозиции	13,827
Краткосрочни вземания от институции	7,952
Високо-рискови категории позиции	226
Други позиции	8,829
Риск от контрагента	1,032
Общо кредитен риск	332,392
Пазарен риск (според стандартизирания подход)	8,154
- Лихвени инструменти в търговския портфейл	8,001
- Капиталови инструменти в търговския портфейл	153
Операционен риск	35,811
Друго специфично капиталово изискване 4%=12%-8%	188,180
Общо капиталови изисквания (стандартизиран подход)	564,537

Капиталови изисквания за пазарен риск

Дълговите инструменти в търговския портфейл на банката включват:

- ✓ Български държавни ценни книжа, емитирани от Министерство на Финансите, които са деноминирани в лева, евро и щатски долари;
- ✓ Чуждестранни държавни ценни книжа;
- ✓ Корпоративни облигации деноминирани в лева, издадени от И Еф Джи Хелас АД, част от групата на И ЕФ Джи.

Основните валути, които участват при формирането на валутната позиция на Банката са лева, евро, щатски долар, швейцарски франк и британска лира.

Капиталови изисквания за операционен риск

Банката използва подхода на базисния индикатор, представяйки 15 % от средния годишен брутен доход за 2006 г., 2007 г. и 2008 г.. Размерът на годишния брутен доход за последните три години, който формира капиталовите изисквания за операционен риск е както следва:

- ✓ 2006 – 176,172 хиляди лева;
- ✓ 2007 – 241,352 хиляди лева;
- ✓ 2008 – 298,704 хиляди лева.

Тенденцията към увеличение на brutния годишен доход през последните три години е следствие от разрастване дейността на банката.

V. Експозиция към кредитен риск от контрагента

Сделките с ценни книжа, които Банката сключва, не носят съществен общ и специфичен риск.

В приложената таблицата е посочено разпределението по отделни класове експозиции на сделките с ценни книжа и деривати в банковия портфейл на Банката към 31.12.2009 г. като използвания метод за изчисление е „Методът на пазарна оценка“:

Клас експозиции	хил. лв.	
	Прави и обратни репо сделки	Деривати
Институции	15,572	4,240
Предприятия	-	6,817
Експозиции на дребно	2,133	-
Общо	17,705	11,057

VI. Експозиция към кредитен риск и риск от разсейване

Дефиниции за просрочие и обезценка по счетоводната политика и описание на възприетите подходи и методи за определяне на корекции в стойността на провизиите

Размерът на експозициите представени в този документ е изчислен съгласно изискванията на чл. 25 от Наредба №8 и представя балансовата стойност, изчислена на база приложимите счетоводни стандарти и коригирана със специфични провизии за кредитен риск заложен в Наредба №9 на БНБ.

Банката преценява към края на всеки отчетен период дали съществуват обективни доказателства, поради които даден финансов актив или група от финансови активи се обезценяват. Финансов актив или група от финансови активи се обезценяват и следователно възникват загуби от обезценка само ако има обективни доказателства за обезценка като резултат на едно или повече събития, които възникват след първоначално признаване на актива („причиняващо загуба събитие“) и това събитие има въздействие върху очакваните бъдещи парични потоци от финансовия актив или групата финансови активи, които могат да бъдат надеждно измерени.

По-детайлна информация относно определяне на обезценката на активите, категоризиране на кредитите и съответния размер на обезценките, съгласувани с приложимите счетоводни стандарти, може да бъде открита в годишния финансов отчет на Банката.

Обща сума на експозициите преди отчитане на ефекта от редуциране на кредитния риск и прилагане на кредитни конверсионни фактори за задбалансовите позиции.

В приложената таблица са посочени балансовите и задбалансовите позиции за отделните класове експозиции към 31.12.2009 г., преди отчитане ефекта от редуциране на кредитния риск и прилагане на кредитни конверсионни фактори за задбалансовите позиции:

хил. лв.

Клас експозиция	Балансова позиция
Кредитен риск	
Централни правителства и централни банки	826,642
Регионални или местни органи на властта	6,999
Институции	23,890
Предприятия	440,949
Експозиции на дребно	1,116,222
Експозиции, обезпечени с недвижимо имущество	2,442,583
Просрочени експозиции	180,462
Краткосрочни вземания от институции	496,982
Високо-рискови категории позиции	1,887
Други позиции	205,134
Експозиции свързани с кредитен риск по задбалансови позиции (включително прави и обратни репо сделки и деривати)	668,206
Общо кредитен риск	6,409,956

Географско разпределение на експозициите

В приложената таблица е посочено географското разпределение на балансовите позиции по отделните класове експозиции към 31.12.2009 г:

хил. лв.					
Клас експозиция	България	Европа	Канада и САЩ	Други страни	Балансова позиция
Кредитен риск					
Централни правителства и централни банки	795,228	31,414	-	-	826,642
Регионални или местни органи на властта	6,999	-	-	-	6,999
Институции	2,358	21,529	3	-	23,890
Предприятия	437,929	169	2,851	-	440,949
Експозиции на дребно	1,115,557	424	-	241	1,116,222
Експозиции, обезпечени с недвижимо имущество	2,435,858	6,725	-	-	2,442,583
Просрочени експозиции	180,438	16	-	8	180,462
Краткосрочни вземания от институции	464,440	32,542	-	-	496,982
Високо-рискови категории позиции	134	1,753	-	-	1,887
Други позиции	205,134	-	-	-	205,134
Общо експозиции свързани с кредитен риск по балансови позиции	5,644,075	94,572	2,854	249	5,741,750
Експозиции свързани с кредитен риск по задбалансови позиции (включително прави и обратни репо сделки и деривати)	647,954	20,136	20	96	668,206
Общо кредитен риск	6,292,029	114,708	2,874	345	6,409,956

Разпределение на експозициите по отрасли

В приложената таблица е посочено разпределението по отрасли на балансовите позиции по отделните класове експозиции към 31.12.2009 г.:

								хил. лв.
Клас експозиция	Физически лица	Търговия и услуги	Производство	Строителство	Публичен сектор	Фин. Институции	Други	Балансова позиция
Кредитен риск (съгласно стандартизиран подход)								
Централни правителства и централни банки	-	-	-	-	358,492	468,150	-	826,642
Регионални или местни органи на властта	-	-	-	-	-	-	6,999	6,999
Институции	-	-	-	-	-	23,890	-	23,890
Предприятия	-	150,882	125,792	59,862	-	41,457	62,956	440,949
Експозиции на дребно	915,329	129,069	30,262	19,670	-	-	21,892	1,116,222
Експозиции, обезпечени с недвижимо имущество	847,885	856,413	290,106	221,724	-	-	226,455	2,442,583
Просрочени експозиции	58,716	42,770	25,754	35,078	-	-	18,144	180,462
Краткосрочни вземания от институции	-	-	-	-	-	496,982	-	496,982
Високо-рискови категории позиции	-	134	-	-	-	1,753	-	1,887
Други позиции	-	-	-	-	-	-	205,134	205,134
Общо експозиции свързани с кредитен риск по балансови позиции	1,821,930	1,179,268	471,914	336,334	358,492	1,032,232	541,580	5,741,750
Експозиции свързани с кредитен риск по задбалансови позиции (включително прави и обратни репо сделки и деривати)	295,509	153,321	75,391	76,572	-	34,855	32,558	668,206
Общо кредитен риск	2,117,439	1,332,589	547,305	412,906	358,492	1,067,087	574,138	6,409,956

Разбивка на експозициите по остатъчен падеж

В приложената таблица е посочено разпределението по остатъчен падеж на балансовите позиции по отделните класове експозиции към 31.12.2009 г.:

хил. лв.						
Клас експозиция	До 1 месец	1-3 месеца	3-12 месеца	1-5 години	Над 5 години	Балансова позиция
Кредитен риск						
Централни правителства и централни банки	468,150	1,064	-	217,318	140,110	826,642
Регионални или местни органи на властта	-	-	-	276	6,723	6,999
Институции	21,855	-	-	-	2,035	23,890
Предприятия	27,958	21,773	126,182	212,743	52,293	440,949
Експозиции на дребно	24,862	115,659	180,048	211,199	584,454	1,116,222
Експозиции, обезпечени с недвижимо имущество	18,677	28,092	268,291	397,666	1,729,857	2,442,583
Просрочени експозиции	29,650	8,395	15,362	34,575	92,480	180,462
Краткосрочни вземания от институции	496,982	-	-	-	-	496,982
Високо-рискови категории позиции	-	-	-	-	1,887	1,887
Други позиции	-	-	-	-	205,134	205,134
Общо експозиции свързани с кредитен риск по балансови позиции	1,088,134	174,983	589,883	1,073,777	2,814,973	5,741,750
Експозиции свързани с кредитен риск по задбалансови позиции (включително прави и обратни репо сделки и деривати)	162,585	110,491	224,140	50,434	120,556	668,206
Общо кредитен риск	1,250,719	285,474	814,023	1,124,211	2,935,529	6,409,956

Разбивка на обезценените кредити по сектори на икономиката

Класификацията на рисковите експозиции на банката, както и условията, сумите и установяването на правила за формиране на обезценка по кредитите са съобразени с приложимите счетоводни стандарти и допълнително са коригирани съгласно изисванията на Наредба № 9 на БНБ.

Размерът на обезценката представлява обезценка изчислена съобразно приложимите счетоводни стандарти и допълнително коригирана със специфични провизии за кредитен риск съгласно Наредба №9 към 2008 г.

В приложената таблица е посочено разпределението по отрасли на размера на обезценените кредити към 31.12.2009 г.:

ХИЛ. ЛВ.			
Клас експозиция	Отрасъл	Балансова стойност на обезценените кредити	Провизии
Предприятия	Търговия и услуги	9,072	612
	Производство	2,590	278
	Строителство	5,236	519
	Други	11,924	3,982
	Общо за съответния клас	28,822	5,391
Експозиции на дребно	Физически лица	164,589	13,880
	Търговия и услуги	14,485	1,390
	Производство	4,224	537
	Строителство	2,685	238
	Други	3,550	214
	Общо за съответния клас	189,533	16,259
Експозиции, обезпечени с недвижимо имущество	Физически лица	70,820	3,660
	Търговия и услуги	44,011	4,371
	Производство	37,595	4,275
	Строителство	26,125	1,863
	Други	15,734	1,352
	Общо за съответния клас	194,285	15,521
Просрочени експозиции	Физически лица	172,318	113,561
	Търговия и услуги	130,520	87,788
	Производство	56,215	30,461
	Строителство	71,208	36,130
	Други	35,063	16,922
	Общо за съответния клас	465,324	284,862

Разбивка на обезценените кредити по географски регион

Обезценените експозиции към 31.12.2009 г. са единствено по кредити отпуснати на български предприятия и физически лица.

Промени в стойността на провизиите за обезценените позиции

В приложената таблица са посочени промените в стойността на провизиите за обезценените позиции. Размерът на обезценката в приложената таблица, представлява разликата между brutната стойност на експозициите и стойността на експозициите изчислена съгласно изискванията на чл. 25 от Наредба №8.

Клас експозиция	хил. лв.		
	Провизии към 31.12.2009 г.	Провизии към 31.12.2008 г.	Промяна в стойността на провизиите
Предприятия	5,391	20,531	(15,140)
Експозиции на дребно	16,259	50,871	(34,612)
Експозиции, обезпечени с недвижимо имущество	15,521	69,913	(54,392)
Просрочени експозиции	284,862	-	284,862
Краткосрочни вземания от институции	-	2,991	(2,991)
Общо:	322,033	144,306	177,727

VII. Информация за признати АВКО и АЕЗ при прилагане на стандартизиран подход за кредитен риск

За установяване рисковите тегла на експозициите Юробанк И Еф Джи България АД използва кредитни оценки, присъдени от агенции за външна кредитна оценка (АВКО) или агенции за експортно застраховане (АЕЗ), включени в списък на БНБ. Признати агенции за оценка на кредитно качество от БНБ са: Fitch, Moody's и Standard&Poor's. Когато контрагент има присъдени кредитни рейтинги от повече от една призната АВКО, банката приема по-неблагоприятната кредитна оценка. В зависимост от кредитния рейтинг се определя степента на кредитно качество. Когато има кредитен рейтинг на емисията и на издателя на емисията, при определяне на степента на кредитно качество Банката взема рейтинга на емисията. Ако емисията не е рейтингувана, се използва кредитния рейтинг на издателя.

Класове експозиции, за които се използва АВКО са:

- ✓ Централни правителства или централни банки;
- ✓ Институции;

- ✓ Краткосрочни вземания от институции.

В приложената таблица е посочена стойността на класовете експозиции към 31.12.2009 г. преди редуциране на кредитния риск, за всяка степен на кредитно качество:

Степен на кредитно качество	Клас експозиция "централни правителства или централни банки"	Клас експозиция "институции"	Клас експозиция "краткосрочни вземания от институции"
	преди редуциране на кредитния риск	преди редуциране на кредитния риск	преди редуциране на кредитния риск
1	-	5,743	-
2	-	11,547	-
3	795,228	6,600	491,981
4	28,572	-	5,001
5	2,842	-	-
6	-	-	-
ОБЩО:	826,642	23,890	496,982

хил. лв.

VIII. Вътрешни модели за пазарен риск

Юробанк И Еф Джи България АД не прилага вътрешни модели за пазарен риск към 31.12.2009 г.

IX. Експозиция към операционен риск

Юробанк И Еф Джи България АД използва подхода на базисния индикатор при изчисляване на капиталовите изисквания за операционен риск. Банката прилага адекватни правила и процедури за оценка и управление на експозицията към операционен риск, включително за редки събития със силно неблагоприятно въздействие. Банката поддържа и редовно обновява план за непрекъсване на дейността, с помощта на който да подсури възможност за осъществяване на дейност без прекъсване и ограничаване на загубите при настъпване на тежък систематичен пазарен срив.

При прилагане на подхода на базисния индикатор Юробанк И Еф Джи България АД изчислява размера на капитала за покриване на загуби от операционен риск чрез умножение на нейния средногодишен брутен доход по коефициент 0,15. Средногодишният брутен доход на свой ред се формира от сумата на нетния лихвен доход и нетния нелихвен доход, усреднени за последните три календарни години на базата на одитирани данни. Средногодишният брутен доход се изчислява като сума от положителните стойности на годишния брутен доход, разделена на броя им.

Годишният брутен доход се изчислява преди приспадането на провизиите за обезценка и оперативните разходи. При изчисляването на годишния брутен доход не се включват:

1. Реализираните печалби/загуби от продажба на ценни книжа в банковия портфейл;
2. Доходи от нерегулярни и извънредни източници;
3. Получени застрахователни обезщетения.

Х. Капиталови инструменти в банковия портфейл

Използвани счетоводни техники и методологии за оценка

Капиталовите инструменти в банковия портфейл първоначално се признават по цена на придобиване, която включва и разходите по сделката. Последващото отчитане на капиталовите инструменти е по справедлива стойност. Нереализирани печалби и загуби, дължащи се на промяна в справедливата цена на този вид финансови активи, се отчитат директно в собствения капитал. При продажба или обезценка цялата натрупана до този момент нереализирана печалба или загуба в преоценъчен резерв се отразява в Отчета за доходите. Дивидентите, получени от акции се признават в Отчета за доходите.

Към края на всеки отчетен период Банката определя дали има обективни доказателства за обезценка на даден финансов актив или група от активи. При капиталовите инструменти в банков портфейл, значителен или продължителен спад в справедливата стойност на книгата под тяхната цена на придобиване се взема предвид при определянето дали активите са обезценени.

Балансова и справедлива стойност на капиталовите инструменти в банков портфейл

Справедлива стойност е сумата, за която един актив може да бъде разменен или един пасив уреден между информирани и желаещи страни в пряка сделка помежду им.

Справедливата стойност на търгуваните на активни пазари капиталови инструменти се основава на текущите средни пазарни цени. Ако пазарът е неактивен (и за нетъргуваните на организиран пазар ценни книжа), Банката установява справедливата стойност използвайки общоприети техники за оценка, включващи анализ на текущи сделки с подобни инструменти, изчисляване на нетната балансова стойност на една акция, модели на дисконтираните парични потоци и други техники на оценка, отчитащи специфичните особености на пазара на ценни книжа в България.

Балансовата и справедливата стойност на капиталовите инструменти в банковия портфейл към 31.12.2009 г. са представени в приложената таблица:

хил. лв.

Капиталови инструменти в банков портфейл	Балансова стойност	Справедлива стойност
Акции	2,768	2,768
Съучастия	3,899	3,899
Общо:	6,667	6,667

Видове, характер и размер на експозициите в борсови инструменти и непублични капиталови инструменти

Основната част от притежаваните от Банката капиталови инструменти в банков портфейл към 31.12.2009 г. представляват акции на дружества, търгувани на Българската фондова борса. Размерът на притежаваните от Банката непублични капиталови инструменти, класифицирани като високорискови експозиции и отчитани със 150% рисково тегло, е 1,887 хил. лв.

Капиталовите инструменти, отчитани в банковия портфейл на Банката към 31.12.2009 г., са представени в приложената таблица:

хил. лв.

Капиталови инструменти в банков портфейл	Отчитани със 100% рисково тегло в клас „Други позиции”	Отчитани със 150% рисково тегло в клас „Високорискови експозиции”
Търгуеми капиталови ценни книжа	2,768	-
Нетъргуеми капиталови ценни книжа	2,012	-
Високорискови експозиции	-	1,887
Общо:	4,780	1,887

Реализирани печалби или загуби, резултат от продажби и други реализации за периода

Реализираните и нереализираните печалби или загуби за 2009 г. са представени в приложената таблица:

хил. лв.

Реализирани печалби или загуби от капиталови инструменти в банков портфейл	2009
Реализирани печалби / (загуби)	4
Нереализирани печалби / (загуби)	(6,141)

XI. Лихвен риск в банковия портфейл

Естество, измерване и основни предположения и допускания по отношение на лихвения риск в банковия портфейл

Управлението на лихвения риск (включително този, произтичащ от банковия портфейл) се базира на общите правила за управление на пазарните рискове, дефинирани и заложи в „Политиката за управление на пазарния риск“ на Банката, която е създадена в съответствие с „Правилата и насоките за пазарен риск“ на банковата група на И Еф Джи и прилежащите към тях процедури, които дефинират детайлното прилагане на Политиките.

Един от основните видове пазарни рискове е лихвеният риск – рискът от загуба в резултат на неблагоприятни промени в лихвените равнища. Както при всеки вид пазарен риск, така и при лихвения риск съществува набор от специфични източници на риск (рискови фактори), към които Банката би могла да бъде изложена в даден момент от време. Те включват преоценъчен риск (repricing risk), риск, свързан с кривата на доходност (yield curve risk), базисен риск (basis risk) и спред риск (spread risk).

Банката е изложена на влиянието на пазарните рискове чрез всички свои активи, пасиви и задбалансови позиции, както чрез операциите на „Ликвидност и капиталови пазари“, така и чрез своите останали дейности и портфейли. Промените в лихвените равнища могат да окажат влияние върху финансовите резултати и състоянието на Банката по два основни начина:

- Ефект на дохода / перспектива на дохода (income effect / earnings perspective) – отразяваща влиянието на промените в пазарните проценти върху текущия доход, което включва ефекта от лихвените промени върху нетния лихвен доход или приходите от такси и други нелихвени приходи;
- Ефект на икономическата стойност / икономическа перспектива (value effect / economic perspective) – отразяваща влиянието на промените в пазарните проценти върху текущата нетна стойност на Банката. Пазарните проценти, използвани за изчисляване на настоящата стойност на бъдещите парични потоци, биха оказали влияние върху икономическата стойност на активите, пасивите и задбалансовите позиции, а оттам и на нетната стойност на Банката.

При позиции, които се преоценяват по пазарни цени за счетоводни цели, тези два ефекта са еквивалентни.

Една от целите на въведената в Банката независима функция на контрол и управление на пазарните рискове е да контролира и наблюдава ефектите от пазарните рискове върху доходите и икономическата стойност на Банката. Измерването, наблюдението, докладването и управлението на лихвения риск се осъществява от независимо звено – отдел „Пазарен риск“ в рамките на управление „Риск“. Рисковият апетит на Банката по отношение на лихвения риск е дефиниран под формата на номинални лимити върху експозициите към лихвен риск, одобрени от Борда на Директорите. Нивата на тези лимити са

свързани с капацитета и склонността на Банката да поема неочаквани загуби и регулаторните капиталови изисквания.

Системата за измерване на пазарния риск обхваща всички позиции, които са изложени на пазарен риск, и измерва всички значими форми на пазарен риск. Това включва и измерването на експозицията на Банката към лихвен риск в банковия портфейл. Основният инструмент за идентифициране и управление на цялостната експозиция на Банката към лихвен риск, включително и в банковия портфейл, е изготвяният Отчет за анализ на лихвения гап (Interest-Rate Gap Report). В него всички балансови и задбалансови позиции се анализират чрез трансформирането им в лихвено-рискови еквивалентни инструменти на база на техните лихвени характеристики и разпределянето на техните парични потоци в набор от предварително дефинирани времеви интервали. Той се изготвя за всяка една основна валута, в която Банката оперира, и в обща левова и еурова равностойност. Изготвя се от отдел „Пазарен риск“ на седмична база и към края на всеки месец и се представя на ръководствата на Банката и на Групата. Отчетът се базира на правилата и насоките на банковата група на И Еф Джи, като основните предположения и допускания са обект на непрекъснато преразглеждане с цел адекватно отразяване на местните специфични особености.

Отчетът представлява матуриретна/лихвена таблица, в която всички активи, пасиви и лихвено-чувствителни задбалансови позиции са разпределени във времеви интервали съгласно техния падеж (ако са с фиксирана доходност) или времето до следващата дата на промяна на лихвата (ако са с плаваща лихва), комбинирана с изчисляването на два дюрационен-еквивалентни показателя – 1-годишен и 10-годишен дюрационен еквивалент. Съществуват номинални лимити за тези два показателя, одобрени от „Риск комитета“ на Банката, чиято цел е да поддържат цялостната експозиция на Банката към лихвен риск в приемливи граници и в съответствие с рисковия ѝ апетит. Усвояването на тези лимити се наблюдава на ежеседмична база от отдел „Пазарен риск“ и всяко едно надвишение се отнася до съответните ръководни органи. Гап анализът се допълва от калкулирането на рискови индикатори като дюрационен анализ на портфейла от облигации и изчисляване на лихвената чувствителност към дадени лихвени шокове. Месечни стрес тестове се изготвят за оценка на евентуалното влияние на промени в лихвените равнища върху финансовия резултат и икономическата стойност на Банката.

Разпределението на активите и пасивите по времеви интервали в Отчета за лихвения гап се базира на определени основни допускания и предположения, особено що се касае до позиции без ясно установен падеж или лихвен профил и такива, при които може да се наблюдава отклонение на реалния падеж от договореностите. Тези предположения се преразглеждат регулярно с оглед осигуряване на тяхната актуалност и адекватност. Така например, за целите на изчисляване на лихвено-рисковите еквивалентни инструменти в Отчета за лихвен гап по отношение на спестовните депозити и разплащателните сметки е прието, на базата на специфични допускания, одобрени от риск мениджмънта на Групата, да се разпределят в най-близкия времеви интервал (от 1 ден до 1 месец) за да се отрази правилно лихвената им чувствителност. За

инструментите с фиксирана доходност, плащанията по главница се разпределят във времевите интервали съгласно погасителните планове на съответните дати за плащане, докато инструментите с плаваща лихва се разпределят съгласно следващата дата на промяна на лихвата. Капиталът на Банката се третира както следва: първо се разпределя по времеви интервали за да покрие материалните и нетекущи активи, съучастията или други позиции без ясно определен лихвен профил, а остатъкът се разпределя във времеви интервал от 1 ден до 1 месец. По отношение на предсрочното погасяване на кредити, наличието на такси за това по жилищните кредити намалява склонността на кредитополучателите за предсрочно погасяване, което от своя страна осигурява достатъчна съпоставимост между договорените и реалните падежи при този тип кредити. Допълнително, повечето от кредитите са с плаваща лихва и съответно се разпределят на база на датите на промяна на лихвата, а не съгласно техния падеж. При наличие на инструменти с вградени опции, параметрите на тези опции са определящи за разпределянето им по времеви интервали.

Експозицията към лихвен риск в банковия портфейл е сравнително ниска на този етап, с оглед на плаващите лихви по повечето активи и пасиви и късите периоди за промяна на лихвата. Това се допълва от факта, че лихвеният риск, произтичащ от портфейла от облигации налични за продажба, в по-голямата си част е хеджиран посредством асет суапи.

Анализ на лихвената чувствителност

Представеният в приложената таблица анализ на лихвената чувствителност обхваща само банковия портфейл и отразява потенциалния ефект върху икономическата стойност при паралелно изместване на лихвените криви във всички валути с +/- 200 базисни точки.

Всички суми са в лева

Валута	+200 б.т.	-200 б.т.
BGN	8,370,193	-8,370,193
EUR	4,628,631	-4,628,631
USD	1,867,640	-1,867,640
CHF	-169,406	169,406
GBP	11,935	-11,935
Други	120	-120
Общо:	14,709,114	-14,709,114

XII. Секюритизация

Юробанк И Еф Джи България АД не прилага секюритизация към 31.12.2009 г.

XIII. Вътрешнорейтингов подход

Юробанк И Еф Джи България АД не прилага вътрешнорейтингов подход към 31.12.2009 г.

XIV. Техники за редуциране на кредитен риск

Банката е изложена на кредитен риск за възможността насрещната страна по сделката да не бъде в състояние да изплати в срок задълженията си.

Банката прилага множество техники за редуциране на кредитния риск.

Основните видове обезпечения, които Банката приема са следните:

- А) Ипотека върху недвижим имот;
- Б) Залог на движимо имущество;
- В) Залог на предприятие;
- Г) Залог на вземания;
- Д) Ценни книжа;
- Е) Парични средства;
- Ж) Гаранции;
- З) Поръчителства;
- И) Други приемливи обезпечения.

Всички задължения, свързани с обезпеченията са надлежно документирани в писмен вид под формата на Договори за обезпечение.

Юробанк И Еф Джи България АД използва само част от по-горе споменатите обезпечения, с цел редуциране на кредитния риск съгласно Наредба № 8, а именно:

- ✓ Финансови обезпечения – парични средства и ценни книжа съгласно изискванията на Наредба № 8, глава VI „Редуциране на кредитния риск“;
- ✓ Гаранции - съгласно изискванията на Наредба № 8, глава VI „Редуциране на кредитния риск“;
- ✓ Недвижимо имущество – съгласно изискванията на Наредба №8, глава VI „Редуциране на кредитния риск“.

Информация за концентрацията на кредитен риск в рамките на извършеното редуциране на кредитен риск

В приложената таблица е представена информация за концентрацията на кредитен риск на балансните експозиции по отрасли, след редуциране на кредитния риск:

хил. лв.

Кредитен риск	Надзорни рискови тегла – 31 декември 2009 г.					
	0%	20%	50%	100%	150%	Общо
Централни правителства и централни банки	690,522	-	131,077	5,043	-	826,642
Регионални или местни органи на властта	-	-	-	6,999	-	6,999
Институции	-	23,890	-	-	-	23,890
Предприятия	-	-	-	440,949	-	440,949
Експозиции на дребно	-	-	-	1,116,222	-	1,116,222
Експозиции, обезпечени с недвижимо имущество	-	-	953,470	1,489,113	-	2,442,583
Просрочени експозиции	-	-	15,261	165,201	-	180,462
Краткосрочни вземания от институции	-	496,982	-	-	-	496,982
Високо-рискови категории позиции	-	-	-	-	1,887	1,887
Други позиции	94,777	-	-	110,357	-	205,134
Общо	785,299	520,872	1,099,808	3,333,884	1,887	5,741,750

Общ размер на експозицията, който е покрит от финансово или друго приемливо обезпечение

В приложената таблица са представени балансните позиции покрити с финансово или друго приемливо обезпечение по класове активи:

хил. лв.

Експозиции свързани с кредитен риск покрити с приемливи обезпечения - 31 Декември 2009 г.	Приемливи финансови обезпечения	Гаранции	Общо
Предприятия	6,900	93	6,993
Експозиции на дребно	10,052	21,968	32,020
Общо	16,952	22,061	39,013